

Voordrachten in 1861

Leydsche courant, 31 december 1860:

1860. N°. 157.

LEYDSCH E COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

MAANDAG 31 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort Bijblad N°. 23.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 December.

De gevierde novellist de heer J. J. Cremer van 's Hage is voornemens op den 23^{den} Januarij naast. twee van zijne schoonste stukken alhier voor te dragen en wel ten voordeele van het Leydsch patronaat ter ondersteuning van herstelde krankzinnigen. Overeenkomstig de meermalen en van verschillende zijden aan den schrijver te kennen gegeven wensch heeft de commissie van genoemd patronaat hem uitgenoodigd het Leydsche publiek wel te willen vergasten op de lezing der twee Betuwsche novellen *Deine Men* en een *Betuwsch landman met zijn zoon op de Amsterdamsche kermis*, aan welke uitnoodiging door hem welwillend is gehoor gegeven. Wie kent niet deze beide stukken? Wie is niet geroerd geweest door de treffende toestanden in *Deine Men*? Wie heeft niet hartelijk en bijna zonder ophouden gelachen om de zoo uitnemend komische beschrijving van de lotgevallen en wederwaardigheden der twee eenvoudige maar trouwhartige boeren op reis naar de hoofdstad en te midden van de kermisvreugd aldaar? De heer Cremer zal geene nieuwe novelle voorlezen, maar het genot zal niet minder zijn dan het een der vorige avonden geweest is. Het eigenaardige van Cremers voordragt en mimic en zijne veelzijdige gaven komen door de lezing dier beide stukken in het helderste licht.

Niet het oog en op de toegezegde novellen en op het schoone doel, dat zich de bovengenoemde commissie heeft voorgesteld (het vestigen namelijk van een fonds voor behoeftige krankzinnigen), vertrouwen wij dat de opkomst niet minder talrijk zal wezen dan gewoonlijk en dat de commissie in hare billijke verwachting niet zal worden teleurgesteld.

Eveneens het daaraan verbonden woonhuis in de Kleine Houtstraat, zijn geheel uitgebrand. Van wege den sterken noordoosten wind had de brand een zeer dreigend aanzien.

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten de inschrijvingen, ad f 5,727,600, voor de leening van 18 millioen, tot aflossing der 5 pCt. stedelijke schuld en de nog in omloop zijnde losrenten van 1845 niet aan te nemen, maar tevens van het besluit tot die aflossing niet terug te komen.

— Betreffende de te Gent (Over-Betuwe) heerschende keelziekte, vernemen men nader, dat de 4 nog overgeblevene kinderen van den predikant dier gemeente, die onlangs 6 kinderen daaraan verloor, mede door die kwaal zijn aangetast.

— De minister van binnenl. zaken heeft tot corrector aan het gymnasium te Groningen, in plaats van dr. H. Riedel, die zijn ontslag gevraagd had, benoemd dr. A. H. G. P. van den Es, thans praecceptor aan het gymnasium te Leenwarden, en tot tweeden praecceptor aan hetzelfde gymnasium den darden praecceptor, dr. J. W. A. Remsen.

— Uit 's Hertogenbosch meldt men dat aldaar dezer dagen tegen twee bewijzen uit Oss geverbaliseerd is geworden wegens het bedriegen van koopers door het innemen van water in de boter, die zij aldaar ter markt bragten, en dit wel tot eene hoeveelheid van 5 Ned. & water op 10 Ned. & boter. De kwade praktijken hebben reeds te lang voortgeduurd en den Hollandsechen boterhandel niet weinig benadeeld.

— Wij vernemen, zegt het *H. en E. bl.*, dat er onderhandelingen zijn aangeknoopt tusschen de Fransche en onze regering, over een te sluiten handelstractaat.

's GRAVENHAGE, 29 December.

Bij de aanbieding van een grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw

Nieuwe Rotterdamsche courant, 11 januari 1861:

De alhier bestaande sub-commissie der Leydsche *Kweekschool voor Zeenaart* had heden avond in eene openbare vergadering andermaal het genoegen, den zoogunstig bekenden novellen-schrijver, den heer *J. J. Cremer* van 's Hage, in haar midden te zien optreden, tot het houden eener voordragt ten voordeele van genoemde inrigting. Gelijk wel te verwachten was, heeft menig-een, wien des schrijvers "*Bruur Jaopik*" van onlangs nog versch in het geheugen lag, deze nieuwe gelegenheid om den begaafden spreker nogmaals te hooren niet laten voorbijgaan, terwijl bovendien een aantal andere belangstellenden, waaronder waarschijnlijk velen die hem nog nooit gehoord hadden, thans insgelijks waren opgekomen, ten gevolge waarvan de zoo ruime zaal van het departement der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* reeds vroegtijdig door een buitengewoon talrijk auditorium bezet was.

De bijeenkomst werd geopend door dr. *A. Rutgers van der Loeff*, van Leyden, die als lid van het hoofdbestuur der instelling, in eene welsprekende korte rede, na eene waardige hulde aan het Rotterdamsch publiek, ter loops omtrent het eigenlijke doel der instelling eenige nadere toelichting gaf. Uit die mededeeling bleek, dat de school was opgericht, niet om in de eerste plaats aan onze Nederlandsche vloot matrozen te bezorgen, maar om ongelukkige jongelingen, wier toekomst slechts donkere vooruitzichten opleverde, tot een eervol nationaal bedrijf op te leiden, zoodat de oprichters meer bepaaldelijk eene menschlievende instelling op het oog hadden gehad, en deze heeft nu tijdens haar vijfjarig bestaan reeds meer dan 280 zulke jongelieden tot eene bestemming gebragt. Na vervolgens ook de hier aanwezige sub-commissie en den heer *Cremer* voor de ijverige bevordering der zaak een woord van dank te hebben toegebragt, eindigde de spreker met de verklaring: "Daar hier de kunst de hand biedt aan de philantropie, zullen zij die thans door de kunst gestreeld worden, bij het heengaan te meer satisfactie genieten, nu zij daarmede tevens eene menschlievende zaak hebben ondersteund."

Wat nu betreft de uitdrukking "*door de kunst gestreeld worden*" zoo bleek het al spoedig dat die hier allexins juist van pas mogt heeten, want de daarop gevolgde voordragt van den heer *Cremer* kon te regt gezegd worden een genotrijken avond op te leveren. De spreker had daartoe vooral veel bijgebragt door de gelukkige keuze van zijn onderwerp, zijnde de novelle, getiteld: *Het kriegende kriegsken*, ontleend aan het Betuwsche volksleven, op welk terrein hij, gelijk men weet, zoo geheel en al te huis is, en dat hij bovendien in het eigenaardig Betuwsch dialect voordroeg. 't Is jammer dat de beperkte plaatsruimte ons verbiedt, dit stuk hier, al ware het ook maar vlugtig, in al zijne details te volgen. Niet minder bezwaar zou het geven, in de vele daarin op te merken schoonheden een lossen greep te willen doen, omdat wij al ligt daardoor vele opmerkelijke episoden onwillekeurig te veel in de schaduw zouden stellen. Slechts in 't algemeen mogen we niet onopgemerkt laten, dat de schrijver op eene treffende wijze de meest contrasterende toestanden, karakters en hartstogten daarin heeft weten te nuancieren, zonder in het minst de verbeelding of het aesthetisch gevoel door den een of anderen coup geweld aan te doen, of iets gewrongens, iets van te gezocht romantischen aard daar te stellen. De doorlopend zeer gespannen aandacht der aanwezigen, de diepe, soms eerbiedige stilte die bij deze en dergelijke punten in de

telkens herhaalde algemeene toejuichingen, dat alles leverde trouwens genoegzaam het bewijs, dat de gunstige verwachting van het publiek, ook ten aanzien der moraal van het stuk: "de bestrijding van het booze duiveltje in 's menschen gemoed, dat even als het kriegende kriegsken zich overal doet hooren, maar zich niet gemakkelijk laat vangen." — dat die gunstige verwachting, zeggen we, niet werd teleurgesteld. Geen wonder dan ook, dat de voordragt bij het slot met een driewerf herhaald applausdissement bekroond werd.

Voor hen die zich dezen avond in de zaal der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier vereenigden was een genot bereid, eenig in zijne soort. De heer J. J. **Cremer** van 's Gravenhage trad daar als spreker op en droeg eene Betuwsche novelle voor, ten titel voerende: het kriegende Kriekske of krekeltje, dat overal kriekt maar zoo schaars zich laat vangen, onder welk beeld hij den laster voorstelde, die overal rondsluipt maar zoo schaars wordt ontmaskerd, — den laster die, uit zelfzucht en jaloerschheid geboren, een vader zijn braven zoon doet vervloeken, zijn onschuldige dochter doet verdenken, en sterven zonder hen te hebben geregtvaardigd; die twee minnende harten scheidt en den jongeling tot dronkenschap en ellende, het meisje tot kwijnend leven en vroegtijdig sterven veroordeelt. Wat al schoons was in deze uitstekende lettervrucht vereenigd: eene schildering van karakter met eene waarheid dat men de verschillende personen als levende voor zich zag; eene aaneenschakeling van schoone gedachten en tal van leerzame opmerkingen en nuttige wenken; een stijl zoo aangenaam, zoo boeiend als men slechts schaars ontmoet; een geheel eigenaardige, ja onnavolgbare verhaaltrant, en daarbij eene buitengewoon gemakkelijke en onderhoudende

voordragt.

Het geheel was van dien aard dat de hoog gespannen verwachting van velen, die den heer Cremer nooit gehoord hadden, nog verre werd overtroffen, en allen hartelijk instemden met de taal des Voorzitters dr. A. Rutgers van der Loeff van Leyden, bij de opening der vergadering gesproken, dat men hulde moest brengen aan den man, die dus zijne gaven ten beste gaf voor een weldadig doel; want de opbrengst der toegangbiljetten tot deze voorlezing was bestemd voor de zoo nuttige Kweekschool voor Zeevaart te Leyden, eene inrigting welke reeds rijke vruchten heeft gedragen. Wij verheugen ons ook in het belang dezer inrigting, dat de vergadering door een zoo talrijk publiek werd bijgewoond.

Zevende Leesvergadering

van de Rotterdamsche Afdeeling van de
**Hollandsche Maatschappij van Fraaije
Kunsten en Wetenschappen**, op DINGSdag
5 Februarij 1861.

Spreker voor en na de Pauze: de Heer J. J.
CREMER, van 's Gravenhage.

Mr. H. C. VERNIERS VAN DER LOEFF,
Secretaris.

Leydse courant, 30 januari 1861

De avond van jl. Zaterdag was voor menig een een avond van veel genot. De aangekondigde voorlezing van den heer Cremer werd gehouden voor een uitgelezen en talrijk publiek dat, nooit verzadigd van de vruchten van des schrijvers uitstekend talent, weder was komen luisteren naar twee oude verhalen, reeds geruimen tijd geleden door den druk bekend gemaakt. Toch zal er wel niemand onder zijn gehoor zijn geweest, die zich minder dan een der vorige avonden heeft verlustigd. Dank zij de commissie, die den geliefden schrijver uitnoodigde als onderwerp te kiezen de *Deine Men*, eene novelle, die onzes inziens een juweel is van zuiveren humor, waarin de eischen der aesthetiek nergens uit het oog zijn verloren en de *Reis der Betuwsche boeren*, eene schets zoo echt comisch en geestig en zoo meesterlijk voorgedragen dat een *fou rire* bijna niet te onderdrukken was.

Het genot, dat de heer Cremer zijnen hoorders schenkt, is ook met het oog op humaniteits-ontwikkeling een rein, een veredelend genot. Het bewustzijn daarvan zij dien edelen philanthroop de schoonste belooning voor de moeitevolle taak, die hij zich ten behoeve van zoo vele nuttige instellingen getroosten wil.

Delftsche courant, 12 februari 1861:

Departement Delft.

Leesvergadering op Vrijdag 15 Februarij 1861,
in het Lokaal op Stads Doele, des avonds ten zeven
ure. Spreker: de Heer J. J. **CREMER**, van 's Gravenhage.

H. KOSTER, Secretaris.

Herinnering. De toegang is uitsluitend voor de
Leden en hunne Dames; alleen heeft ieder Lid het regt
één zijner Zoons, of bij hem inwonenden Huisgenoot,
mits boven de 16 jaren, mede te brengen, en ontvangt
ieder Lid bovendien twee Introductiekaarten ter uitrei-
king aan Heeren Studenten.

Provinciale Utrechtsche stadscourant, 27 februari 1861:

**** VOORDRAGT van den Heer J. J. CREMER**
uit 's Gravenhage, van eene **Overbetuwsche**
Novelle, getijtd **BRUUR JOAPIK**, op
Zaturdag dan 2. Maart, in de Zaal nevens den
Schouwburg.
Ten voordeele van het onlangs te Utrecht opge-
rigte patronaat voor herstelde krankzinnigen.
Toegangkaarten zijn te bekomen bij den heer
T. DE BRUIJN, Boekh Minnebroederstraat, à f 1.

Provinciale Utrechtsche stadscourant, 28 februari 1861:

*— Met belangstelling vernemen wij, dat de heer
J. J. Cremer aanstaanden Zaturdag wederom eene
voordragt zal houden en dat wel van **Bruur Joapik**,
terwijl hij de opbrengst daarvan bestemd heeft voor
het onlangs opgerigte patronaat voor van krank-
zinnigheid herstelde behoeftigen in deze stad en
provincie. Kon de begaafde spreker bovendien
reeds op een talrijke opkomst rekenen, nu hij
zulk eene edele bestemming aan die penningen ge-
geven heeft, kan hij verzekerd zijn, dat een talrijk
en aanzienlijk publiek zijne voordragt zal komen
bijwonen.

Utrechtsche provinciale stadscourant, 6 maart 1861:

*— Het is inderdaad een gelukkig denkbeeld geweest op den herdenkdag van het 400jarig bestaan van het Krankzinnigen Gesticht alhier het patronaat voor herstelde behoeftigen dier inrigting in het leven te roepen. — Het bleek reeds dadelijk hoe vruchtbaar dat denkbeeld was, toen op dien dag door vroeger verpleegden en hunne betrekkingen reeds eene som van / 250,00 werd aangeboden. Het vond reeds bij meerdere menschen-vrienden weerklank, nog voor dat bestuur in de gelegenheid was geweest eenige stappen daartoe te doen, maar toen nu ll. Zaterdag de heer J. J. **Cremer** aan het patronaat mede zijne talenten dienstbaar maakte, bleek het algemeenen ingang bij het geachte publiek te maken, daar een talrijk en aanzienlijk publiek de voordragt bijwoonde en luiden, onverdeelden bijval schonk aan den begaaf-

den en verdienstelijken Spreker, maar eveneens aan de woorden van den hoogleeraar *Schroeder van der Kolk*, toen hij namens het bestuur den spreker hartelijken dank zegde voor de welwillende wijze, waarop hij had medegewerkt, om het edele doel van het patronaat te bevorderen.

Wij kunnen mededeelen, dat eene som van / 500, door den heer **Cremer** aan het bestuur is ter hand gesteld, waardoor het kapitaal reeds tot duizend gulden is toegenomen.

Dagblad ZuidHolland en 'sGravenhage, 2 oktober 1861:

OPENING van het LEES-SAISOEN.

In de Vergadering van het Letterkundig Genootschap **OEFENING KWEEKT KENNIS**, te houden op *Maandag, den 7 October 1861*, des avonds ten acht ure, in het lokaal **DILIGENTIA**, zal optreden als Spreker: de heer **J. J. Cremer**, *Werkend Lid* van 't Genootschap.

Namens het Bestuur,
H. L. H. ISING,
Secretaris.

Dagblad voor ZuidHolland en 'sGravenhage, 9 oktober 1861:

Gisteren avond heeft het Letterkundig Genootschap *Oefening kweekt kennis* voor dit jaar zijne openbare voordragten aangevangen en even als in het vorige jaar, was het onze gevierde novellist, de heer **Cremer**, die de rei der sprekers opende. Hij droeg eene nog onuitgegeven novelle voor getiteld: *Het blinkende haentje* en het mogt hem gelukken zijne hoorders, die zelden zoo talrijk in *Diligentia* waren opgekomen, gedurende drie uur, behoudens eene korte pauze, aan zijne lippen geketend te houden. Wederom deze novelle onderscheidt zich door fijnheid van opmerking, door diepte van gevoel, door frischheid van karakterteekening: maar het was vooral de plastische wijze, waarop de auteur de gedachten in zijne lettervrucht uitgedrukt, aanschouwelijk maakte, welke hem eene zoo algemeene en zoo levendige toejuiching deed verwerven.

Nieuw dagblad van 's-Gravenhage, 9 oktober 1861:

Niet alleen het toenemen der bevolking, het bouwen van fraaije huizen en villa's is de maatstaf voor den bloei eener stad — ook de zedelijke en verstandelijke ontwikkeling harer inwoners moet daarbij in het oog worden gehouden. Is dat waar, dan onderscheidt zich ook onze Residentie in dat opzigt allergunstigst, getuige alweder de ontzettende opkomst van belangstellende hoorders en hoorderessen, toen de heer **Cremer** gister avond de rij der voorlezingen in het letterkundig genootschap "*Oefening kweekt kennis*" opende. En wel moet de vrouwenschaar geboeid zijn geweest door zijne zoo bij uitstek plastische voorstelling, door belangstelling in den haat van den boer Harmen, in de liefdes-intrigue tusschen zijne dochter en den zoon van den man, wien hij zooveel wrok en wrevel toedraagt, door het verhaal van zijne redding door den zoon zijns vijands, en eindelijk — natuurlijk — door zijne toestemming tot het huwelijk der beide gelieven — gelukkiger dan Romeo en Julia — om de voordragt van: *het gliemende haentje van den Karktoeren* in eene stikheete zaal gedurende drie uren te volgen. Zouden er evenwel niet onder haar zijn geweest, die het huwelijk wat eerder — bijv. tegen 10 ure — hadden gewenscht voltrokken te zien? Dit is eene vraag, welke wij voor een volgende lezing, aan de aandacht van den heer **Cremer** onderwerpen, die, als novellist, zoo zeer de kunst verstaat om het menschelijk hart te analyseren.

Arnhemsche courant, 12 oktober 1861:

Maandag avond heeft het letterkundig genootschap „Oefening kweekt kennis,” te 's Hage, voor dit jaar zijne openbare voordragten aangevangen en even als in het vorige jaar, was het de meer en meer gevierde novellist, de heer **Cremer**, die de rij der sprekers opende. Hij droeg eene nog onuitgegeven novelle voor, getiteld: „Het blinkende haentje,” en het mogt hem gelukken zijne hoorders, die zelden zoo talrijk in Diligentia waren opgekomen, gedurende drie uur, behoudens eene korte pauze, aan zijne lippen geketend te houden. Wederom onderscheidt zich deze novelle door fijnheid van opmerking, door diepte van gevoel, door frischheid van karakterteekening; maar het was vooral de plastische wijze, waarop de auteur de gedachten in zijne lettervrucht uitgedrukt, aanschouwelijk maakte, welke hem eene zoo algemeen en zoo levendige toejuiching deed verwerven.

Jaarverslag Genootschap Oefening kweekt kennis, 1861-1862:

Wederom mogt het ons geheuren, die bijeenkomsten geopend te zien door dengene onder onze Werkende Leden, die Gij zeker met mij het liefst op ons Spreekgestoelte begroet. De begaafde novellist J. J. CREMER wilde ons wel op Maandag den 7den October 1861 deelgenoot maken van zijn Betuwsch verhaal: *het blinkende Hoanjen*. Het vergulde, maar inwendig verroeste ijzeren Haantje, dat op den dorpstoren glinsterde in 't maan- en zonlicht, maar eindelijk, door den storm afgerukt, tusschen de brandnetels en distels op het kerkhof viel, was ons het beeld van den veinzaard, van veenbaas Bolmans, die Geertje, Harmens dochter, in zijn strikken lokken woû. Harmen, die dacht dat hij haatte, en evenwel zóó lief had, dat hij Dorus, den zoon van Gijs Giesels, zijn vijand, uit den woedenden stroom redden woû — de eenhandige «Harmen Kast» staat U zeker nog levendig voor oogen. Gij

ziet ook Dorus met Geertje in den «karsenbongerd» en herinnert U dat weggeknipte kersenpitje, dat «langs 't duukske den hals ien» gegaan en «umstreeks van 't hart» was blijven zitten; gij denkt aan het allerliefste liefdestooneeltje onder de kar in den regenbui; aan het opkomen van den storm; aan Dorus' worsteling tegen de klotsende golven, aan zoo vele liefelijke of aangrijpende tafereelen meer, als de dichter schiep en de deklamator ons voor de oogen tooverde. En, dankbaar voor 't genot, U door CREMER geschonken, hoopt Gij dat hij nog dikwijls voor ons moge optreden, tot luister van onzen kring!

Nieuwe Rotterdamsche courant, 24 oktober 1861:

De naam van onzen talentvollen letterkundige, de heer J. J. Cremer, heeft, wat onze Duitsche naburen noemen: „*ein guter Klang*.” Die naam is geliefd, wat, onzes erachtens, iets meer beteekent, dan 't vrij banale, „wordt met eerbied genoemd.” Hij vindt zijne lesers onder alle standen der maatschappij, en zoowel de dame uit de haute volée, als de eenvoudige werkmán, dwcepen met zijne novellen; men gevoelt het, zij zijn uit het hart geweld en bestemd om tot het hart te spreken. Daarin ligt Cremer's kracht, en, hoezeer wordt die niet verhoogd, wanneer hij zelf die weglepende Betuwsche vertellingen voordraagt! Wij behoeven daarover niet in 't breede uit te weiden. De heer Cremer is als spreker in Rotterdam bekend, en heeft men elders — waar men 't genot niet smaken mogt hem te hooren — als schrijver hem lief gekregen, hier ter stede getuigden menigmalen de eivolle zalen der *Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen* en van 't *Nut van 't Algemeen*, dat men hier zijn bijna éénig talent, op de regte waarde weet te schatten.

Wij verheugen ons uit dien hoofde, dat de begaafde spreker heeft kunnen besluiten, hier ter stede, in den loop van dezen winter — en wel in de maanden December tot Maart — in de vergaderzaal van 't *Nut*, eenige voordragten te houden van sommige tot heden onuitgegevene, van enkele reeds door de pers bekend geworden *Betuwsche Novellen*.

De inteekeningslijsten zullen dezer dagen circuleren. Eene aanbeveling van onze zijde, om door zijne naamteekening van zijne sympathie voor den gevierden schrijver en zijn plan te doen blijken, zal ieder wel overbodig achten.

Rotterdamsche Courant, 26 november 1861:

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Tweede Leesvergadering,
bij het Departement *Rotterdam* der Maatschappij tot
Nut van 't Algemeen, op MORGEN, WOENSDAG
den 27 NOVEMBER 1861, des avonds ten *half acht* ure
precies, in het Gebouw des Departements.

Spreker (voor en na de Pauze) de Heer **J. J. CREMER**, van 's Gravenhage.

In naam van het Bestuur.
G. VAN REYN, Lid en Secretaris.

*De Leden worden herinnerd dat, ingevolge Art. 31
van het Reglement, de toegang tot de Leesvergaderingen
PERSOONLIJK is; maar dat nogtans aan ieder Lid het
medebrengen van ééne Dame zal vergund zijn, ten-
zij hij van den Spreker of een der Bestuurders meerdere
Dameskaartjes mogt ontvangen hebben.*

Rotterdamsche Courant, 28 november 1861:

De INTEEKENLIJST
voor het bijwonen der **Vier Voordragten** van
BETUWSCHE NOVELLEN, door den Heer **J. J. CREMER**, van 's Hage, dezen Winter te houden,
ligt van 28 November tot 5 December a. s. in een
der Localen van het Dep. Gebouw der Maatschappij
tot Nut van 't Algemeen.

Nieuwe Rotterdamsche courant, 11 december 1861:

(14824) De Eerste der Vier Spreek-
beurten door den Heer **J. J. CREMER**,
van 's Hage, dezen Winter alhier, in de Zaal der
Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, te houden,
zal plaats hebben op **Donderdag den 12den**
December a. s., des avonds ten 7½
ure precies, en bestaan in het voordragen der
Betuwsche Novelle,

HET BLINKENDE HOANTJEN.

Voor zooverre de plaats zulks toelaat, zullen er
voor het bijwonen dier voordragt afzonderlijke Toe-
gangbiljetten ad *f* 1.25 bij de Boekhandelaars **M.**
J. MENSING, Hoogstraat, 5/386 en **VERBRUG-**
GEN & VAN DUYM, Hoofdateeg, van heden af
verkrijgbaar zijn.

Rotterdamsche courant, 13 december 1861:

De eerste der vier spreekbeurten, door den heer
J. J. Cremer, van 's Gravenhage, dezen winter alhier
in de zaal der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen
te houden, werd heden avond door een talrijk en
deftig publiek bijgewoond, en bestond in het voor-
dragen der nog onuitgegevene Betuwsche novelle
het blinkende hoantjen. Ook deze lettervrucht onders-
cheidde zich door fijnheid van opmerking, diepte
van gevoel, frischheid en naïviteit van karakter-
tekening, terwijl de plastische wijze, waarop de ge-
vierde auteur de gedachten, in zijne novelle uit-
drukt, aanschouwelijk wist te maken, weder hoog-
merkwaardig mocht heeten. Ons bestek laat niet toe
in bijzonderheden te treden; wij zouden naar
beste vermogen naauwelijks eene flauwe schets
kunnen wedergeven. Genoeg zij het te zeggen, dat
de voorstelling van den haat des marskramers,
liefde tusschen diens dochter en den zoon van zijn
ouden vijand, de veinzerij en schijnheiligheid van de
veerbaas, — het eigenaardig talent, inzonderheid
diepe menschen- en levenskennis des sprekers, treffende
deden uitkomen. De verrassende ontknooping van het
drama — de redding des marskramers door den zoon
van zijn vijand, de daarop gevolgde verzoening en
het huwelijk der gelieven — drukte eene waar-
schijnlijke kroon op het geheel. De heer **Cremer**, die het ge-
heim verstond om zijne hoorders en hoorderessen
drie uren lang aan zijne lippen te boeien, werd
meermalen levendig toegejuicht. Wij wenschen
voor zijne overige voordragten dezelfde welverdiende
belangstelling toe.

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 5 oktober 2021.